

Διαγώνισμα Φυσικής Γ' Λυκείου
22.11.2025

Διάρκεια : 3 ώρες

Εισηγητής : Μαντζαρίδης Κωνσταντίνος

Θέμα Α

Στις παρακάτω ερωτήσεις , να επιλέξετε αυτή που θεωρείτε σωστή .

A₁. Όταν η συχνότητα ταλάντωσης της πηγής ενός εγκάρσιου κύματος, το οποίο διαδίδεται σε ένα υλικό μέσο, διπλασιάζεται χωρίς να μεταβληθεί το πλάτος του :

- α. η ταχύτητα του κύματος διπλασιάζεται
- β. το μήκος κύματος δεν μεταβάλλεται
- γ. το μήκος κύματος υποδιπλασιάζεται
- δ. η ενέργεια ταλάντωσης ενός σημείου του ελαστικού μέσου υποδιπλασιάζεται

(5 μονάδες)

A₂. Τα ηλεκτρομαγνητικά κύματα μεταφέρουν :

- α. ενέργεια
- β. ορμή
- γ. ηλεκτρικό φορτίο
- δ. τα σωματίδια του μέσου στο οποίο διαδίδονται

(5 μονάδες)

A₃. Η φάση της ταλάντωσης δύο υλικών σημείων Κ και Λ ενός γραμμικού ελαστικού μέσου καθώς διαδίδεται σε αυτό ένα απλό αρμονικό κύμα διαφέρουν κατά 3π rad κάθε χρονική στιγμή. Τότε τα υλικά σημεία Κ και Λ κάθε χρονική στιγμή :

- α. ίσες απομακρύνσεις και ίσες ταχύτητες
- β. αντίθετες απομακρύνσεις και αντίθετες ταχύτητες
- γ. ίσες απομακρύνσεις αλλά αντίθετες ταχύτητες
- δ. αντίθετες απομακρύνσεις αλλά ίσες ταχύτητες

(5 μονάδες)

A4. Δύο σύγχρονες πηγές κυμάτων Π_1 και Π_2 βρίσκονται στην επιφάνεια ήρεμου υγρού και παράγουν αρμονικά κύματα ίδιου πλάτους και ίδιου μήκους κύματος λ . Οι αποστάσεις r_1 και r_2 ενός υλικού σημείου M από τις πηγές Π_1 και Π_2 αντίστοιχα είναι $r_1 = \lambda$ και $r_2 = 4\lambda$. Ο αριθμός των υπερβολών ενισχυτικής συμβολής που υπάρχουν μεταξύ της μεσοκαθέτου και της υπερβολής συμβολής στην οποία βρίσκεται το σημείο M είναι :

- α. 4   β. 3   γ. 2   δ. 1

(5 μονάδες)

A5. Να χαρακτηρίσετε καθεμία από τις παρακάτω προτάσεις ως Σωστή ή Λανθασμένη .

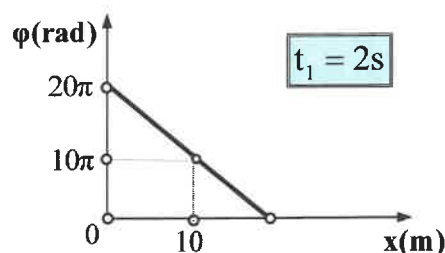
- α. Τα ραδιοκύματα έχουν μεγαλύτερο μήκος κύματος από την υπέρυθρη ακτινοβολία.
- β. Τα ηλεκτρομαγνητικά κύματα διαδίδονται στο κενό με διαφορετικές ταχύτητες.
- γ. Μικροκύματα εκπέμπονται από τα θερμά σώματα
- δ. Τα σημεία μεταξύ δύο διαδοχικών δεσμών σε ένα στάσιμο κύμα έχουν ίδια κατά μέτρο μέγιστη ταχύτητα ταλάντωσης
- ε. Κατά τη διάδοση ενός ηλεκτρομαγνητικού κύματος σε ένα υλικό μέσο, ο λόγος των μέτρων του μαγνητικού και του ηλεκτρικού πεδίου είναι σταθερός

(5 μονάδες)

Θέμα Β

B1. Εγκάρσιο αρμονικό κύμα διαδίδεται χωρίς απώλειες ενέργειας, σε γραμμικό ελαστικό μέσο μεγάλου μήκους (τεντωμένη χορδή), που η αρχική του διεύθυνση ταυτίζεται με ημιάξονα Ox . Η πηγή του κύματος βρίσκεται στο άκρο O της χορδής και εξαναγκάζει το σημείο αυτό σε ταλάντωση κάθετα στη διεύθυνσή Ox . Η απομάκρυνση του άκρου O της χορδής από τη θέση ισορροπίας του αποδίδεται από τη σχέση $y = A \eta\mu\omega t$.

Στο διάγραμμα παριστάνεται η φάση ταλάντωσης των υλικών σημείων του ελαστικού μέσου, σε συνάρτηση με την απόσταση της θέσης ισορροπίας τους από την πηγή, τη χρονική στιγμή $t_1 = 2s$.

Η ταχύτητα διάδοσης του κύματος είναι ίση με :

- α. 10 m/s
- β. 5 m/s
- γ. 12,5 m/s

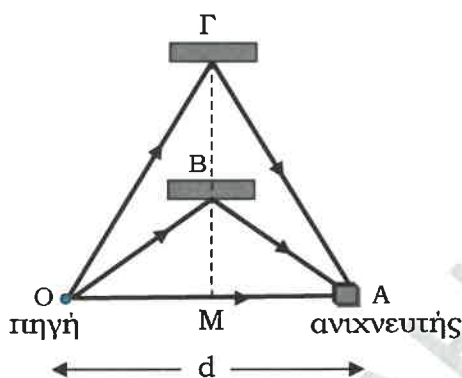
Να επιλέξετε τη σωστή απάντηση .

(3 μονάδες)

Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας .

(5 μονάδες)

B₂.

Σε σημείο O της ήρεμης επιφάνειας υγρού δημιουργούμε κύματα με την πηγή που βρίσκεται στο σημείο O του παραπάνω σχήματος .

Τα κύματα φτάνουν στον ανιχνευτή A είτε απευθείας από την πηγή είτε αφού ανακλαστούν στον ανακλαστήρα , ο οποίος βρίσκεται στην επιφάνεια του υγρού και μπορεί να μετακινείται επάνω στη μεσοκάθετο του ευθύγραμμου τμήματος OA.

Ο ανακλαστήρας αρχίζει να κινείται από το μέσον M του ευθύγραμμου τμήματος OA και φτάνοντας στο σημείο B ο ανιχνευτής καταγράφει για δεύτερη φορά ελάχιστο.

Ο ανακλαστήρας συνεχίζει την κίνησή του προς την ίδια κατεύθυνση και φτάνοντας στο σημείο Γ ο ανιχνευτής καταγράφει το αμέσως επόμενο ελάχιστο . Αν τα μήκη των τμημάτων OB και OG είναι 6,5m και 8m αντίστοιχα, το μήκος κύματος των επιφανειακών κυμάτων που δημιουργεί η πηγή είναι :

- α. 1m
- β. 3m
- γ. 3,5m

Να επιλέξετε τη σωστή απάντηση .

(3 μονάδες)

Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας .

(6 μονάδες)

B3. Ελαστική χορδή ΟΣ εκτείνεται κατά μήκος του άξονα x . Το άκρο της Σ είναι στερεωμένο ακλόνητα, ενώ το άκρο της Ο που βρίσκεται στη θέση $x = 0$ είναι ελεύθερο, έτσι ώστε με κατάλληλη διαδικασία να δημιουργείται στη χορδή στάσιμο κύμα. Το άκρο Ο ($x = 0$) είναι κοιλία. Διεγείρουμε τη χορδή με κατάλληλη συχνότητα f δημιουργώντας σε αυτήν στάσιμο κύμα με τον πρώτο δεσμό, μετά το Ο, να δημιουργείται στο σημείο Α. Ποια είναι η % μεταβολή της συχνότητας διέγερσης της χορδής, ώστε στο σημείο Α να δημιουργείται ο δεύτερος δεσμός, μετά το Ο;

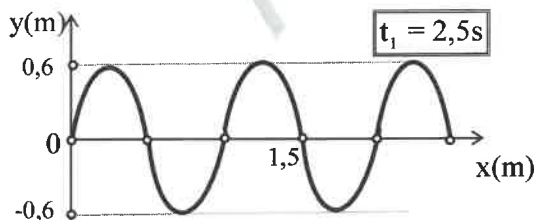
- α. 50%   β. 100%   γ. 200%

Να επιλέξετε τη σωστή απάντηση . (3 μονάδες)

Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας . (5 μονάδες)

Θέμα Γ

Αρμονικό εγκάρσιο κύμα διαδίδεται κατά μήκος τεντωμένης χορδής προς τη θετική κατεύθυνση . Η πηγή του κύματος ($x = 0$) βρίσκεται στο ένα άκρο της χορδής . Το παρακάτω διάγραμμα μας δείχνει το στιγμιότυπο του απλού αρμονικού κύματος τη χρονική στιγμή $2,5s$.

Γ₁. Με τις πληροφορίες που μπορούν να αντληθούν από το παραπάνω διάγραμμα να γράψετε την εξίσωση του κύματος .

(6 μονάδες)

Γ₂. Να σχεδιάσετε τη γραφική παράσταση της φάσης του κύματος σε συνάρτηση με τη θέση x όλων των σημείων της χορδής τη χρονική στιγμή $t_1 = 3s$ και το στιγμιότυπο του κύματος αυτή τη χρονική στιγμή.

(6 μονάδες)

Γ3. Για τη χρονική στιγμή t_2 , κατά την οποία ένα σημείο Λ της χορδής με $X_\Lambda = 2\text{m}$ φτάνει για πρώτη φορά στην θετική ακραία θέση του, να υπολογίσετε την επιτάχυνση και την ταχύτητα του σημείου K με $X_K = 1,5\text{m}$.

Θεωρήστε για τις πράξεις : $\pi^2 = 10$. (6 μονάδες)

Γ4. Να υπολογίσετε τη μέγιστη απόσταση μεταξύ των σημείων K και Λ .

(7 μονάδες)

Θέμα Δ

Δύο σύγχρονες πηγές A και B κυμάτων που απέχουν 12m πάλλονται με εξίσωση $y = 0,04\mu\text{m}2\pi t$ (S.I) και δημιουργούν κύματα τα οποία διαδίδονται με ταχύτητα 2m/s στην επιφάνεια ενός υγρού. Ένα σημείο K απέχει αποστάσεις $AK = 8\text{m}$ και $BK = 6\text{m}$ από τις δύο πηγές.

Δ1. Να βρείτε τη χρονική στιγμή κατά την οποία αρχίζει να ταλαντώνεται το K και εκείνη κατά την οποία αρχίζει η συμβολή των κυμάτων στο K και να σχεδιάσετε τη γραφική παράσταση του πλάτους της ταλάντωσης για το σημείο K σε συνάρτηση με το χρόνο από την $t = 0\text{s}$ μέχρι τη χρονική στιγμή $t = 6\text{s}$.

(6 μονάδες)

Δ2. Σε ποιο σημείο Λ τέμνει την AB το τόξο υπερβολής το οποίο διέρχεται από το K ; Πόσα σημεία μεταξύ των A και B (εκτός των A και B) πάλλονται με μέγιστο πλάτος ; Ποιο σημείο της AB βρίσκεται πιο κοντά στο Λ και παραμένει συνεχώς ακίνητο ;

(7 μονάδες)

Δ3. Ποια είναι η ελάχιστη συχνότητα ταλάντωσης των πηγών, ώστε το σημείο K να παραμένει συνεχώς ακίνητο ;

(6 μονάδες)

Δ4. Σταματάμε την ταλάντωση των δύο πηγών και ηρεμούμε όλα τα σημεία του μέσου. Κάποια χρονική στιγμή που θεωρούμε $t_0 = 0$ τις θέτουμε ξανά σε απλή αρμονική ταλάντωση με διπλάσια συχνότητα από αυτήν που είχαν πριν. Να βρείτε το νέο πλάτος ταλάντωσης του σημείου Λ και να σχεδιάσετε το διάγραμμα απομάκρυνσης - χρόνου για το σημείο Λ από την $t_0 = 0$ μέχρι την $t_1 = 3\text{s}$.

(6 μονάδες)

